

UC SYDs whistleblowerordning

Baggrund

[Lov om beskyttelse af whistleblowere](#) forpligter UC SYD til at etablere en intern whistleblowerordning. Loven gennemfører et EU-direktiv om beskyttelse af personer, der indberetter overtrædelser af EU-retten, i dansk ret.

Lovens formål er at sikre et højt beskyttelsesniveau til personer, der indberetter om forhold omfattet af lovens anvendelsesområde, som de pågældende har fået adgang til i forbindelse med udførelsen af deres arbejde.

Afsættet for loven er, at det er i offentlighedens interesse, at alvorlige lovovertrædelser og andre alvorlige forhold på offentlige og private arbejdspladser kommer frem i lyset. Her kan en whistleblowerordning være med til at øge mulighederne for, at ansatte kan ytre sig om kritisable forhold uden at frygte for negative konsekvenser heraf.

Dette dokument indeholder en beskrivelse af, hvordan loven vil blive iværksat på UC SYD i form af institutionens interne whistleblowerordning. Ordningen fastlægger, hvem der kan indberette, hvilke forhold der kan indberettes, og hvordan indberetninger til ordningen vil blive håndteret. Der vil kun blive henvist til det lov-mæssige regelgrundlag, der gælder ved siden af disse rammer i det omfang, hvor det tjener et formål for beskrivelsen af whistleblowerordningen. Selve etableringen og driften af UC SYDs whistleblowerordning vil til enhver tid ske inden for rammerne af gældende ret.

Dette dokument er godkendt af direktionen den 14. december 2021 (rev. 2. marts 2022) og udgør den lov-mæssigt påkrævede dokumentation for ordningens etablering samt procedureerne for driften af ordningen.

Dokumentet vil blive offentliggjort på ucsyd.dk, på UC SYDs intra samt i whistleblowerportalen, hvor den vil blive suppleret af informationer om whistleblowerordningen målrettet potentielle indberettere.

Formål

Formålet med UC SYDs whistleblowerordning er at stille en særlig og uafhængig kanal til rådighed, hvor ansatte trygt kan indberette ulovlige eller kritisable forhold. Målet er at få kendskab til og tage hånd om eventuelle forhold, som UC SYD ellers ikke vil få kendskab til via andre kanaler samt sikre, at de modtagne oplysninger bliver anvendt til afværgelse af fejl og ulovligheder på UC SYD.

Whistleblowerordningen hverken kan eller skal erstatte den direkte og daglige kommunikation, der foregår på UC SYD som en naturlig del af et tillidsbaseret samarbejde. Ordningen er således alene tænkt som en ventil til at kunne indberette om grovere forhold, der enten ikke egner sig til at blive behandlet via de eksisterende kommunikationsveje, og/eller hvor der er behov for at sikre indberetter mod repressalier.

Hvem kan indberette?

Whistleblowerordningen kan bruges af alle ansatte hos UC SYD, dvs. personer, der har et ansættelsesforhold.

Hvad kan der indberettes om

Whistleblowerordningen kan bruges til at indberette om enhver overtrædelse af EU-retten samt alvorlige¹ lovovertrædelser eller øvrige alvorlige forhold.

¹ Følger af loven om beskyttelse af whistleblowere. En lovovertrædelse eller et øvrigt forhold vil som udgangspunkt være alvorligt, hvis det er i offentlighedens interesse at få frem i lyset.

Det vil typisk omfatte følgende:

- Strafbare forhold, som fx overtrædelse af tavshedspligten, misbrug af økonomiske midler, underslæb og bedrageri.
- Grove eller gentagne overtrædelser af lovgivningen, som fx forvaltningsloven, offentlighedsloven og databeskyttelseslovgivningen.
- Grove eller gentagne overtrædelser af forvaltningsretlige principper, som fx krav om saglighed og magtfordrejningsgrundsætningen.
- Grove eller gentagne overtrædelser af væsentlige interne retningslinjer, som fx retningslinjer for gaver, tjenesterejser eller regnskabsaflæggelse.
- Bevidst vildledning af ansatte, studerende eller samarbejdspartnere.
- Seksuel chikane, jf. ligestillingsloven, og andre former for grov chikane, f.eks. på grund af race, køn, farve, sprog, formueforhold, national eller social oprindelse, politisk eller religiøst tilhørsforhold.

Det betyder, at følgende ikke kan indberettes:

- Klager over samarbejdsvanskeligheder, inkompetence, opgavevaretagelse eller tilstedeværelse.
- Forhold om rygning/alkohol/rusmidler, påklædning eller mere hverdagsmæssige forhold.
- Utilfredshed med eller indsigelser mod løn- og ansættelsesvilkår, beslutningsprocesser eller generelle ledelsesbeslutninger.

Sådanne forhold skal håndteres uden for whistleblowerordningen som udgangspunkt ved henvendelse til nærmeste leder, og er det ikke muligt kan UC SYDs HR-afdeling eller en tillids- eller arbejdsmiljørepræsentant kontaktes.

Hvordan kan der indberettes

Indberetninger til whistleblowerordningen foretages uden undtagelser elektronisk på UC SYDs whistleblower-portal, der kan tilgås via link offentliggjort på UC SYDs intranet.

Der er ikke formkrav til en indberetning, men følgende oplysninger vil være nyttige for dem, der skal behandle indberetningen:

- Navn og uddannelse/afdeling på en eventuel person, der indberettes om.
- En beskrivelse af de faktiske omstændigheder, som giver anledning til indberetningen.
- Eventuel dokumentation eller beviser, som underbygger indberetningen.

Hvem behandler indberetninger

Indberetninger modtages og behandles af de whistlebloweransvarlige, som er udpeget af UC SYDs direktion. De whistlebloweransvarlige udgør tilsammen whistleblowerenheden, som er organisatorisk forankret i ledelsessekretariatet. De pågældende medarbejdere arbejder ift. whistlebloweropgaven uafhængigt af afdelingslederen. Hvis en indberetning vedrører ansatte eller opgavevaretagelsen i ledelsessekretariatet, vil indberetningen blive behandlet af UC SYDs HR-afdeling.

Anonymitet og fortrolighed

Alle indberetninger til UC SYDs whistleblowerordning behandles fortroligt af en af de whistlebloweransvarlige, der administrerer ordningen.

Den, der foretager en indberetning, vælger selv, om vedkommende vil foretage indberetningen anonymt. UC SYDs whistleblowerportal logger ikke IP-adresser og maskin-ID, ligesom al datatransmission og lagring af data sker krypteret. Derudover anbefales indberettere, der ønsker at være anonyme, at undlade at indberette via UC SYDs devices, da dette vil kunne efterlade spor. Det er alene de whistlebloweransvarlige, der administrerer ordningen, jf. ovenfor, som har adgang til indberetningen i portalen.

Den, der laver en indberetning, har mulighed for på et senere tidspunkt at logge sig anonymt ind på portalen og se eventuel dialog med den whistlebloweransvarlige. Den whistlebloweransvarlige kan stille yderligere spørgsmål til indberetningen eller efterspørge yderligere dokumentation. En sådan efterfølgende dialog er altid anonym, medmindre indberetteren selv vælger at oplyse sin identitet, og afhænger alene af indberettets villighed til at logge på portalen og besvare den whistlebloweransvarliges spørgsmål.

Uanset om indberetteren vælger at oplyse sin identitet eller ej, kan en undersøgelse eller sag indebære, at anonymiteten ikke kan opretholdes, fx hvis der indledes en egentlig undersøgelse af det indberettede forhold, en ansættelsesretlig sag eller en retssag mod den person, der er indberettet om.

Hvis indberetteren ønsker det, kan vedkommende til enhver tid anmode om at få slettet sin indberetning eller vedkommendes personoplysninger i en indberetning.

Hvordan behandles en indberetning

Whistleblowerportalen laver en automatisk kvittering, der vises i portalen, når en indberetning modtages. Inden for 7 dage efter modtagelsen af en indberetning kvitterer UC SYDs whistlebloweransvarlige for modtagelse af indberetningen og orienterer om processen for indberetningens behandling via portalen. Indberetteren kan modtage beskeden ved at logge på whistleblowerportalen med et autogenerated brugernavn og adgangskode.

Den whistlebloweransvarlige foretager en screening af indberetningen med henblik på at afgøre, om indberetningen omhandler forhold, der er omfattet af ordningen og kommer fra en person, der kan indberette til ordningen.

Er der tale om en indberetning, der ikke er omfattet af ordningen, afviser den whistlebloweransvarlige indberetningen og vejleder evt. indberetter om, hvor denne i stedet kan rette henvendelse til. Hvis indberetter samtykker hertil, kan den whistlebloweransvarlige videregive indberetningen til behandling andetsteds. Indberetningen slettes herefter i whistleblowerportalen.

Er der tale om en indberetning, der er omfattet af ordningen, følger den whistlebloweransvarlige op på indberetningen ved at indlede en undersøgelse; eventuelt ved indhentning af yderligere oplysninger eller dialog med indberetter. UC SYDs whistleblowerenhed har alene kompetence til at undersøge og afdække forhold, der indberettes om, og skal derudfra udarbejde en redegørelse til ledelsen, som herefter vil kunne træffe beslutning om eventuelle reaktioner. Er der tale om en sag, der kræver nærmere undersøgelse eller iværksættelse af eventuelle andre tiltag, videregives sagen (inden for rammerne af kravet om anonymitet/fortrolighed) til den chef, der er ansvarlig for det forhold, der er indberettet om. Hvis forhold vedrører direktionen, orienteres rektor. Hvis forhold vedrører rektor, orienteres bestyrelsesformanden. Den whistlebloweransvarlige har ansvaret for at følge op på sagens forløb og senest 3 måneder fra indberetningens modtagelse at give feedback til indberetter på sagens forløb og udfald. Såfremt der er mistanke om et eventuelt lovbrud orienteres rektor og indberetningen videregives til relevante myndigheder.

I de tilfælde hvor indberetningen vedrører konkrete personer, kan UC SYD være forpligtet til at give de personer, der er foretaget indberetning om, oplysning om det indberettede forhold. Der vil i hver enkelt situation blive foretaget en konkret vurdering af, hvornår der kan eller skal gives en sådan eventuel meddelelse således, at meddelelsen ikke kan få konsekvenser for afdækning af det indberettede forhold, indsamling af bevismateriale eller andre væsentlige forhold.

Der bliver ikke videregivet oplysninger om, hvem der har foretaget indberetningen, selvom indberetteren har valgt at oplyse sin identitet, uden indberetterens udtrykkelige samtykke, med mindre dette vil bringe relaterede undersøgelser eller retssager i fare. Indberettere gøres opmærksomme på, at de kan blive indkaldt som vidne, hvis der bliver indledt en retssag. Der skal tilsvarende gøres opmærksom på, at UC SYDs undersøgelse af en indberetning og den efterfølgende behandling af en eventuel sag, kan indebære, at anonymiteten ikke kan opretholdes, jf. også afsnit om anonymitet og fortrolighed.

Når en sag er færdigbehandlet og afsluttet, bliver den overført til en klassificeret sag i UC SYDs ESDH-system i henhold til gældende regler om journaliserings- og arkiveringspligt, og sagen slettes herefter fra whistleblowerportalen. Sager, der afvises, journaliseres ikke.

Beskyttelse af indberettere

Personer, der indberetter til UC SYDs whistleblowerordningen, er beskyttet mod negative konsekvenser forbundet med selve indberetningen, herunder afskedigelse og ufordelagtig behandling under forudsætning af, at indberetningerne er indgivet i god tro.

Hvis en indberetter oplever at blive mødt med negative konsekvenser som følge af en indberetning, kan vedkommende rette henvendelse til den whistlebloweransvarlige.

Hvis indberetningen vedrører kritisable forhold vedrørende indberetteren selv, eller hvis UC SYD i forbindelse med indberetningen bliver bekendt med sådanne kritisable forhold vedrørende indberetteren selv, vil indberetteren dog ikke være fritaget for eventuelle negative konsekvenser som følge af disse forhold.

Hvis der i bevidst eller ond tro indberettes en falsk anklage mod en person, er indberetteren ikke beskyttet mod negative konsekvenser og indberetningen kan få ansættelsesretlige konsekvenser for indberetteren.

Kvalitetskontrol

Whistleblowerenheden er ansvarlig for, at der minimum én gang årligt (i december) gennemføres en systematisk kvalitetskontrol af whistleblowerordningen.

Kvalitetskontrollen foregår ved at whistleblowerenheden udarbejder en oversigt over antal indberetninger i det forgangne år, herunder kasserede indberetninger. Oversigten indbefatter oplysninger om indberetningernes område samt hvorledes de er håndteret. Der må ikke fremgå personoplysninger af oversigten. Oversigten indgives til direktionen med indstilling til eventuelle forbedringer af ordningen eller behov for tilretninger.

Oversigten offentliggøres herefter på UC SYDs hjemmeside, og samtlige dokumenter i kvalitetskontrollen journaliseres på en klassificeret sag i UC SYDs ESDH-system.

IT-sikkerhed og persondata

UC SYDs whistleblowerportal bliver drevet af Legalsys ApS, der er en uafhængig part og garanterer for sikkerhed og anonymitet i systemet.

Der skal til enhver tid kunne findes oplysninger om systemsikkerhed på selve whistleblowerportalen.

Behandling af personoplysninger afgivet i forbindelse med whistleblowerordningen er underlagt gældende regler om databeskyttelse.

Da det er Legalsys, der administrerer whistleblowerportalen, fungerer denne som databehandler for UC SYD, der er dataansvarlig.

Der er indgået en databehandleraftale mellem Legalsys ApS og UC SYD, som blandt andet instruerer UC SYD i ikke at udlevere personoplysninger om en indberetter medmindre, indberetteren specifikt har samtykket hertil.

Medmindre indberetningen er foretaget anonymt, betyder indberetningen, at den whistlebloweransvarlige vil behandle personoplysninger om indberetteren. Under alle omstændigheder vil UC SYD behandle personoplysninger om en indberettet person og eventuelle andre personer omtalt i indberetningen. Disse personoplysninger er som oftest navn samt beskrivelse af det indberettede forhold, hvilket kan omfatte et eller flere potentielt strafbare forhold og/eller ansættelsesretlige belastende forhold.

Almindelige personoplysninger behandles med hjemmel i persondataforordningens artikel 6, litra e, hvorefter der må fortages behandling af personoplysninger, når det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt. UC SYD kan således eksempelvis behandle personoplysninger i indberetninger for at sikre, at potentielle overtrædelser af lovgivningen ophører.

Følsomme personoplysninger kan behandles med hjemmel i persondataforordningens artikel 9, stk. 2, litra f, hvorefter behandling er nødvendig for, at retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares, eller når domstole handler i deres egenskab af domstol.

Personoplysninger i og forbundet med en indberetning opbevares så længe, det er nødvendigt af hensyn til de formål, som oplysningerne er indsamlet til, og den specifikke periode for opbevaring vil afhænge af indberetningens indhold og UC SYDs forpligtelser i henhold til anden lovgivning.

Indberetteren og den, der indberettes om, har ret til at klage til Datatilsynet over behandling af personoplysninger i forbindelse med whistleblowerordningen.

Ikrafttrædelse

UC SYDs whistleblowerordning træder i kraft den 17. december 2021.